

Kapitel 21. Klage og søgsmål

- 21.1. Klageadgang og klagemyndigheder
- 21.2. Indsendelse af klage
- 21.3. Visitationsordningen
- 21.4. Klageberettigede
- 21.5. Klagefrist
- 21.6. Opsættende virkning for tilladelser
- 21.7. Klagevejledning
- 21.8. Offentliggørelse af klagemyndighedens afgørelser.
- 21.9. Søgsmål

21.1. Klageadgang og klagemyndigheder

Klageadgangen

Det følger af lovens kapitel 12, at alle afgørelser, der træffes af amtskommuner og kommunalbestyrelser, samt fredningsnævnenes afgørelser om dispensation fra fredninger kan påklages en gang.

De -afgørelser, som kan påklages, kan jf. lovens § 85, inddeles i to kategorier: - klager, der er indgivet af Miljøministeriet eller indeholder spørgsmål, som har meget væsentlig interesse i forhold til lovens formål, samt alle klager vedrørende afgørelser om fredning og om ekspropriation og - andre klagesager.

Sager hvor Naturklagenævnet træffer afgørelse

Den første kategori af klagesager skal behandles af det Naturklagenævn, der nedsættes jfr. lovens §§ 79-85. Dette nævn er tillige klagemyndighed for visse afgørelser efter råstofloven og planlægningsloven. Naturklagenævnet har den samme blandede politisk-juridiske sammensætning som Overfredningsnævnet.

Naturklagenævnets sammensætning

I lovens § 80 er det fastsat, at Naturklagenævnet består af:

- en formand
- 2 medlemmer, der udpeges af Højesteret blandt rettens medlemmer, Og
- et antal medlemmer, der udpeges ved, at hvert af de partier, der er repræsenteret i Finansudvalget, vælger et medlem.

Sager hvor Skov- og Naturstyrelsen er klagemyndighed

Den anden kategori af klagesager skal behandles og afgøres af Miljøministeriet. Miljøministerens beføjelse til at træffe afgørelser i disse sager er ved bekendtgørelse delegeret til Skov- og Naturstyrelsen.

Særligt vedr. fredningssager

For fredningssager gælder de særlige klageregler i lovens kapitel 6, som er beskrevet særskilt i vejledningen.

Vedrørende klage over ekspropriationsbeslutninger og erstatningsfastsættelse i forbindelse hermed henvises til afsnit 17.6 om naturforvaltning.

21.2. Indsendelse af klage

Den nye klageordning fungerer jf. bemærkningerne - bortset fra fredningssager - i praksis således:

Klagen indgives til i instansmyndigheden

En klage over afgørelsen skal jf. lovens § 87, stk. 2, indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Kravet om skriftlighed er også opfyldt, hvis der klages pr. telegram, telefax, telex og lignende. i. instansmyndigheden videresender klagen til Naturklagenævnet tillige med sagens akter og eventuelle bemærkninger i anledning af klagen.

21.3. Visitationsordningen

Naturklagenævnets formand foretager visitation

Efter en gennemgang af sagen beslutter Naturklagenævnets formand på nævnets vegne, om klagen skal behandles og afgøres af nævnet eller henvises til Skov- og Naturstyrelsen. Denne beslutning træffes normalt ganske kort tid efter sagens modtagelse.

Hvis sagen henvises til Skov- og Naturstyrelsens afgørelse, videresendes den straks til behandling og afgørelse, herunder af om den eventuelt skal afvises f.eks. på grund af manglende klageberettigede.

Naturklagenævnets afgørelse af spørgsmålet om visitation er endelig.

21.4. Klageberettigede

Kredsen af klageberettigede er fastlagt i lovens § 86.

Adressaten

1. instansens afgørelser kan for det første påklages af adressaten for afgørelsen, som normalt vil være ansøgeren.

Naboer og andre, som har en individuel interesse uden at være ansøgere, vil ikke være klageberettigede.

Offentlige myndigheder

Endvidere kan afgørelsen påklages af offentlige myndigheder. Det er herved forudsat, at denne klageadgang kun udnyttes, når myndigheden har en ressortmæssig interesse heri.

Danmarks Naturfredningsforening

I lighed med, hvad der hidtil har været gældende efter naturfredningsloven, er også Danmarks Naturfredningsforening klageberettiget.

Lokale foreninger m.v.

Endelig er lokale foreninger m.v. klageberettigede, når de kan dokumentere en væsentlig interesse i afgørelsen. Det forudsættes herved, jf. lovbemærkningerne, at den hidtidige afgrænsning af bl.a. organisationers klageberettigelse stort set opretholdes. Sådanne organisationer kan have til formål at varetage forskelligartede interesser. Således vil f.eks. såvel Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteer, Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdelinger som lokale foreninger af landboorganisationerne kunne være klageberettigede. Endvidere vil lokalhistoriske foreninger være klageberettigede i forhold til sager, der rummer kulturhistoriske aspekter, jf. også afsnit 19.7.

21.5. Klagefrist

Klagefristen er 4 uger

Reglerne om klagefristen findes i lovens § 87. Klagefristen er 4 uger fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt den klageberettigede, jf. stk. 1. Det er afsenderen, der bærer risikoen for, at klagen kommer rettidigt frem.

Beregning af klagefrist

Hvis en afgørelse er offentliggjort, regnes klagefristen fra datoen herfor uanset tidspunktet for en eventuel individuel underretning, hvad enten denne finder sted før eller efter offentliggørelsen.

Udløber fristen på en lørdag, en søndag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

21.6. Opsættende virkning for tilladelser

Efter § 87, stk. 3, må tilladelser ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Endvidere har rettidig klage opsættende virkning for den afgørelse der klages over, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

21.7. Klagevejledning

Forvaltningslovens regler

Reglerne om klagevejledning findes i forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985). Det følger af denne lovs § 25, stk. 1, at »afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold. «

Bekendtgørelserne

Endvidere følger det af underretnings- og offentliggørelsesreglerne i de forskellige bekendtgørelser udstedt efter naturbeskyttelsesloven, at dispensationer m.v. skal indeholde oplysning om reglerne nævnt i punkt 21.6.

21.8. Offentliggørelse af klagemyndighedens afgørelser

Bekendtgørelserne om:

- beskyttede naturtyper og sten- og jorddiger,
- bygge- og beskyttelseslinier og
- offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen

foreskriver, at i. instansmyndigheden (amtsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen) skal offentliggøre klagemyndighedens afgørelse i en klagesag efter denne myndigheds nærmere bestemmelse.

21.9. Søgsmål

6 måneders søgsmålsfrist

I naturbeskyttelseslovens § 88 er der fastsat en ny regel om frist for søgsmål. Det følger af stk. 1, at søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, skal være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Det er ikke en forudsætning for domstolsprøvelsen, at spørgsmålet er behandlet af den administrative klagemyndighed.

Det følger dog af lovens § 88, stk. 2, at spørgsmål, der kan prøves af Taksationskommissionen, det vil sige erstatningsspørgsmål i fredningssager jf. § 45 og i forbindelse med ekspropriationsbeslutninger jf. lovens § 60 ikke kan indbringes for domstolene, før kommissionens afgørelse foreligger. Den administrative klageadgang skal altså her være udnyttet, før sagen kan indbringes for domstolene.

Det følger af forvaltningslovens § 26, at både i. instansens og klageinstansens afgørelser skal være ledsaget af oplysning om søgsmålsfristen.